

Ai! Luchtkwaliteit in Den Bosch is bovengemiddeld slecht

Door Marèl Holtermans 14 januari 2020

In tijden van stilgelegde bouwprojecten en verlagingen van de maximumsnelheid op de snelweg, valt het woordje ‘stikstof’ dagelijks. Dat zal in Den Bosch niet veranderen na **recent gepubliceerde cijfers van het RIVM over de vervuilde lucht.**

Nederlanders ademen elk jaar minder vervuilende stoffen in, maar in 2018 is de lucht toch iets minder schoon geworden. Het RIVM noteerde namelijk zes procent meer fijnstof in de lucht dan in 2017. Wel nam de concentratie van stikstofdioxide af, zo blijkt uit de cijfers.

Vervuilde lucht

Volgens het RIVM valt de stijging van de concentratie fijnstof deels te verklaren door het weer in 2018. Droogte heeft in combinatie met een veelal matige oostenwind mogelijk een rol gespeeld.

Ieder jaar analyseert het RIVM de luchtkwaliteit aan de hand van twee schadelijke gassen. Stikstofdioxide is een uitlaatgas dat wordt uitgestoten door verkeer. Fijnstof – dit zijn hele kleine, in de lucht zwevende stofdeeltjes – komt veel voor rondom veehouderijen. Beide stoffen kunnen schadelijk zijn voor de gezondheid: een te hoge concentratie kan leiden tot luchtwegklachten of deze klachten verergeren.

Hoe zit het in Den Bosch?

Vooraf van stikstofdioxide hebben we een extreem hoge concentratie in Den Bosch. Gemiddeld zit er in een vierkante meter lucht 18,8 microgram stikstofdioxide in Nederland, in Den Bosch is dat wel 21,4. Ook het aantal fijnstofdeeltjes in onze lucht is hoger dan het Nederlandse gemiddelde. In Den Bosch zijn het 20,4 per vierkante meter, het gemiddelde is 19 microgram per vierkante meter. Ook in onze omliggende gemeentes zit er veel fijnstof in de lucht. Gelukkig zitten alle gemeentes in Nederland wel onder de Europese grenswaarde.

Stikstofcrisis

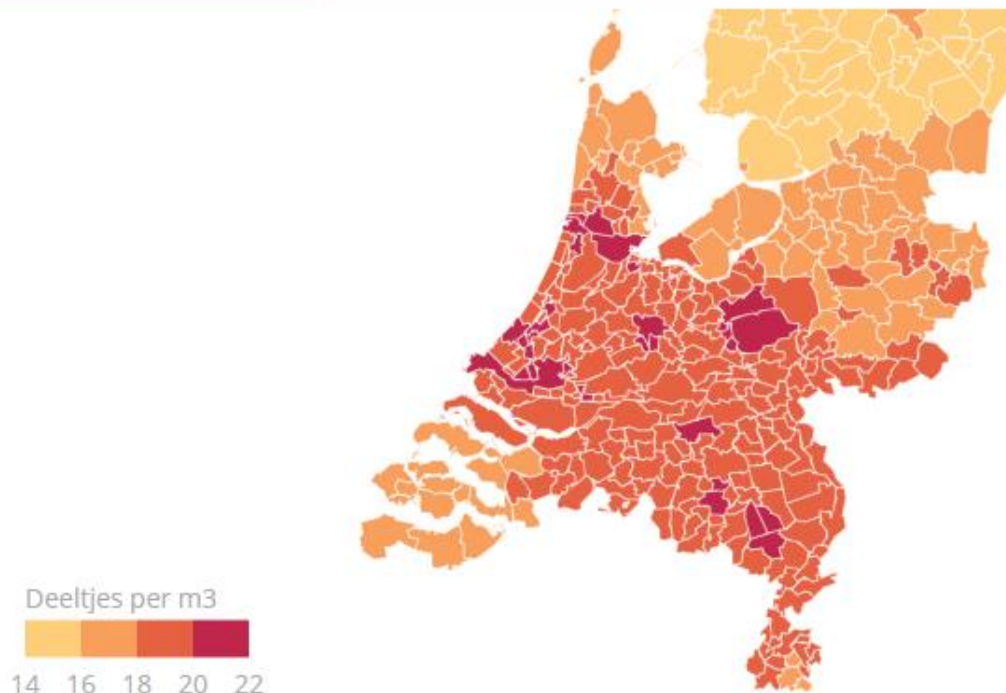
De uitstoot van stikstofdioxide kan leiden tot gezondheidsklachten, maar speelt – samen met andere stoffen – ook een rol in de zogeheten

'stikstofcrisis'. Eind mei verwees de Raad van State het in 2015 gestarte Programma Aanpak Stikstof (PAS) naar de prullenbak. Daardoor liggen duizenden bouwprojecten die onder deze regeling een vergunning hebben gekregen vooralsnog stil.

Wil je zo schoon mogelijke lucht inademen in Nederland? Dan moet je verhuizen naar het noorden van ons land. Inwoners van Het Hogeland, Loppersum en de Waddeneilanden ademenen gemiddeld gezien de minst vervuilende lucht in.

Tekst loopt door onder het kaartje.

- Hoe donkerder de kleur, hoe hoger de door het RIVM gemeten waarde (gemiddeld, in 2018)
- ▶ Landelijk gemiddelde voor stikstofdioxide: 18,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ en voor fijnstof: 19,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Dit kun je zelf doen tegen vervuilde lucht

Je begrijpt: dit is niet best. De uitstoot van fijnstof en stikstofdioxide kan ervoor zorgen dat je last krijgt van je luchtwegen, of deze klachten verergeren. Wat kunnen we zelf doen om de luchtkwaliteit rondom Den Bosch te verbeteren? Dat weet Bram, campagneleider Klimaat & Verkeer bij Milieudefensie. Hij vertelt: "Als je mee wilt werken aan een betere luchtkwaliteit, laat je auto dan staan en ga met het OV of met de fiets. Houtkachels en vuurtjes zijn gezellig, maar ook deze vervuilen de lucht. Je kunt deze dus beter uit laten. Verder is het geen best idee om

vuurwerk af te steken. Rondom de jaarwisseling is de luchtkwaliteit zelfs op zijn slechtst.”

Volgens Bram kan de gemeente de grootste slagen maken. “Zeker in het verkeer! Mensen kiezen voor de optie die het goedkoopst en het snelst is. Als de gemeente investeert in goed OV en betere fietspaden, wordt het eenvoudig om de auto te laten staan. Dan wordt de luchtkwaliteit écht beter.”

Hoe ziet de toekomst eruit?

Sinds 2010 is de hoeveelheid fijnstof en stikstofdioxide in Nederland aanzienlijk verbeterd: van beide stoffen zit ondertussen een kwart minder in de lucht. Het RIVM verwacht dat de uitstoot in de komende jaren verder af zal nemen. Naar schatting is de hoeveelheid stikstofdioxide in 2030 met meer dan veertig procent gedaald. Ook zit er in dat jaar naar verwachting zo'n twintig procent minder fijnstof in de lucht.